

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50.
četrt leta \$2.00
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 56 Wed., March 8, 1944

Le nič se bati priznati, da smo Slovenci

Nekateri naši ljudje so mnenja, da bi pri kampanji za Franka Lauscheta, ki bo kandidat za guvernersko nominacijo pri primarnih volitvah v državi Ohio, ne poudarjali, da je Lausche Slovenec. Mislijo, da bi mu to lahko škodovalo pri drugih narodnostih.

Mi smo pa popolnoma drugačnega mnenja, ker ravno zato, ker je Lausche Slovenec, bomo napeli vse sile, da mu pomagamo do izvolitve. Mislimo, da se nam ni treba sramovati vedno in ob vsakem času priznati, da je Frank Lausche Slovenec in tudi vemo, da Frank sam tega nikdar ne skuša utajiti.

V marčevih številki ene najbolj razširjene ameriške revije, AMERICAN, kjer opisuje vse njegovo življenje, od mladih let, pa do danes. In v tej odlični reviji predstavlja Jerome Beatty župana Lauscheta ameriški javnosti kot "... son of a Slovenian-born steel mill worker."

Kar je torej prej vedel ves Cleveland, kjer so Lauscheta ameriški dnevniki nešteto krat opisovali kot sina slovenskega naroda, v zdaj vsa Amerika, da je naše gore list. Ako bi tudi hoteli utajiti, bi tega ne mogli več. Lausche je sin slovenske matere, sin poštenega slovenskega naroda in tak bo ostal.

Da Franka ni prav nič sram javno pokazati, da je Slovenec, vemo vsi. Pa tak ni samo zdaj, da ne bi kdo mislil, da je Slovenec ali Slovan samo iz političnih vzrokov. Že od mladega je bil tak, razlika je samo ta, da je zdaj, ko je v letih in ko bolj razume življenje, še bolj ponosen na svoje slovensko pokolenje.

Naj navedemo dokaz temu. Bilo je leta 1920, torej pred 24 leti, ko je bil Frank Lausche v tistih letih, ko so ameriški fantiči najraje samo "Amerikanci." Frank in pisec teh vrstic sta se nudila v New Yorku po opravkih. In kjerkoli sta hodila po tem velenem mestu, najsi bo na ulični železnici, v restavraciji, ali kjerkoli, Frank ni s svojim tovarišem nikoli govoril drugače kot slovensko in to tako mirno in naravno, kot bi se sprehaljal po stari Ljubljani. Niti malo se ni oziral na ljudi okrog sebe, ki so, zlasti na natrpani ulični železnici, nastavliali ušesa in si ogledovali stasitega mladeniča, ki je kazal vse vidne znake, da mora biti pristni Amerikanec, pa ti govori nek tuj, neznan jezik...

Ko je bil Frank lansko leto pri predsedniku Rooseveltu v Beli hiši, je bilo prvo, da je začel Mr. Roosevelt govoriti z našim županom o Sloveniji, odnosno o Jugoslaviji. To pa zato, ker je vedel, da je Mr. Lausche sin slovenskih naseljencev. Frank nam je pozneje povedal, da naš predsednik bolj pozna Jugoslavijo kot jo pa pozna on.

Danes ve vsa država Ohio, da je Frank Lausche Slovenec in tega ne bomo skrivali mi pred nikomer in tudi on ne bo. Kdor za Lauscheta zato ne bo volil, ker je Slovenec, potem smo takega izgubljenega glasu prav vesel. Tak človek ne voli kandidata po njegovi sposobnosti in tak je slab državljani, zlasti še, če to namenoma stori.

Saj samo vendar možaki in vsi se zavedamo, da Lausche ne kandidira kot Slovenec, ampak kot ameriški državljani, ki se je izkazal kot enega najboljših administratorjev, kar jih je še imelo milijonsko mesto Cleveland. Morda se ne bomo motili, če mu damo prednost pred župani vseh drugih večjih ameriških mest. Ako že ni na prvem mestu, pa vsaj daleč zadej ni. To ni samo naše mnenje, ampak je mnenje tudi odličnih ameriških mož, ki sodijo človeka po vrlih in zmogljivostih.

Dasi bomo mi vsi največ pomagali Lauschetu k nominaciji prav zato, ker je Slovenec, ker čutimo, da je to naša dolžnost, če se radi pobahamo, da kri ni voda, pa bomo šli vsi v vrsto tudi zato, ker ga lahko s ponosom priporočamo vsakemu, ker vemo, da je izmed vseh kandidatov najbolj sposoben. Razume se, da ne bomo nikomur rekli: oddaj glas za Lauscheta, ker je Slovenec, ampak zato, ker je najbolj sposoben za urad, v katerega kandidira. Toda ker bodo naši ljudje po raznih krajih države agitirali med svojimi prijatelji drugorodci, bodo gotovo prej dobili glas za Lauscheta, če jim povedo, da je Slovenec, če tega že ne vedo. Torej v tem slučaju bi bilo Lauschetu le v korist, če se nekoliko pobahamo z njim.

V vseh tovarnah, kjer delajo naši ljudje, jih imajo radi vsled njih izredne pridnosti in zanesljivosti. Torej tudi kandidat njih narodnosti ne bo imel slabega spričevala pri drugorodcih.

Druge narodnosti se rade pobahajo s svojimi odličnimi moškimi, zakaj bi se pa mi Slovenci ne? Razume se, da ga onim, ki izrecno delajo križe samo pred anglosakimi imeni, ne bomo mogli prodati za Irca ali Škota, ker že njegovo ime pove, da ni to. Toda iz raznih člankov v ameriških časopisih vidimo, da ni ime Lausche prav v nobeno škodo. Če si ga je upal predsednik Roosevelt imenovati v odbor treh, da reši važno vprašanje diskriminacije zamorcev v južnih državah, tudi če ima samo ime "Lausche" potem tudi nam ni treba prav nič oklevati in prav nič se bati, da je kandidat za guvernerja v državi Ohio Slovenec — Frank J. Lausche, in to lahko ob vsaki priliki tudi povemo.

Naj povemo, da bi naš časopis niti en črke ne napisal za župana Lauscheta, če bi nam kdo naročil, naj bomo pre-

vidni in naj ne izdamo pred drugorodci, da je Slovenec. Mi smo prepričani, da smo se v zadnjih 50 letih tako predstavili ameriški javnosti, da pozna Slovence kot poštene in pridne ljudi, ki uživajo dober glas povsod.

BESEDA IZ NARODA

Kako se organizirati za Lauschetovo kampanjo?

Važnost organiziranja za Lauschetovo kampanjo je v tem, koliko pozornosti bomo za kandidata zbudili pri drugorodcih, ne radi tega, ker je Slovenec, ampak za to, ker je dober administrator in vseh ozirih sposoben za guvernerske pozicije. Princip naše kampanje bi moral biti razkropiti se po celi državi Ohio in ob vsaki priliki in pred vsakomur poudarjati ne njegovo narodnost, ampak njegovo veliko zmogljivost v vseh stanovskih panogah.

Marsikomu bo čudno, čemu priporočamo, da naši rojaki in rojakinje čimmanj omenjajo njegovo narodnost, ko vendar vemo, da pod soncem ni bolj poštenega in kremenitejšega naroda, kakor je naš. Mi vsi in tudi drugorodci o Lauschetu vedo, da je v državi eden najboljših administratorjev, politično čist in pri vseh slojih priljubljen javni uradnik. In ravno to je nevarno, da mu radi netaktno vođene kampanje lahko več škodujemo, kakor pa koristimo. Če je kje zavist doma, je gotovo v političnem življenju, kjer stranke in kandidati med seboj tekmujejo in se lovijo za javno-politične urade.

Kdor se je kdaj v politiki udeleževal, bo priznal, da v politiki je bore malo iskrenosti in velikokrat dober kandidat slabšeju podležu skozi ne-utemeljeno šušljajočo in lažnivo propagando. Včasih dober kandidat samo za to podleže, ker so njegovi oboževalci v dobrem namenu napravili, kakšno malo pogreško. Vse prenapetosti, vse napake in nedostatk, pa bili ti še manjši, se običajno obešajo kandidatu okrog vratu in ne onemu, ki jih zagreši.

Vedeti moramo pred vsem to, da vsak narod sebe spoštuje in o sebi misli, da ga ni pod soncem v veličini večjega. Vsak narod ima svoje voditelje, o katerih misli, da vse druge nadkri-ljujejo po vedi in znanosti in so edini upravičeni, da vodijo druge narode, ki so po njih mnenju najmanj 50 let za luno dremali. Kakor hitro pa tak sebičen narod opazi, da se je kdo drugi in ne iz njih vrst malo povspel, zbudi v njih ljubosumnost in zavist, katere ne pozna mej neupravičenega nasilja. Poglejmo na jug države Ohio v tradicionalne farmarske naselbine, kaj oni mislijo o nas priseljencih, če prav so sami potomci priseljenih pradedov. Njim ni za dobrega človeka in njim ni za dobro upravo, ampak oni cenijo kandidata iz katere krvi izvira in če je potomec njihovega rodu.

Zavedati se moramo dejstva, da bodo Lauschetovi nasprotniki pazili na vsako stvar, ki bi mogla njemu škodovati in posebno bodo pazili na naše gibanje, kar vedo, da je sin našega naroda, kako bi ga kompromitirali in omalovažili. Radi tega je na nas leželo, v koliko bomo položaj razumeli in se znali na stalim razmeram prilagoditi, da mu ne bomo škodovali, ampak pri volitvah kar največ mogoče koristili in pomagali.

Dovoljeno naj bo tozadevno podati nekaj navodil, kako se organizirati. Vsaka naselbina, kjer žive Slovenci in bratje Hrvatje, naj se skliče sestanke kjer naj organizirajo "Lausche for Governor Club" in pišejo po navodila k centralnemu odboru, ki je sedaj v razmahu organiziranja v Clevelandu. Izvolijo naj od-

bor, katerega skrb bo v prvi vrsti paziti na to, da bo vsak naš državljani in vsak, ki bi za Lauscheta volil pri volilnem odboru registriran.

Delovati z vsako skupino in vsako narodnostjo, ki se bo organizirala za izvolitev Lauscheta in nikoli jim ne pomoč odrekati radi tega, ker ste v drugi slični organizaciji. Zavedati se morate dejstva, da čimveč jim boste pripomogli, toliko manj bo dela na vas odpadlo, ker bodo delali za isto stvar, kakor vi sami.

Če bodo odbržani shodi za izvolitev Lauscheta, morate gledati, da bo shod dobro uspel in vaša avetika navzočnost je nujno potrebna. Če hočete shode druge narodnosti prirediti pustite njim priliko in z njimi sodelujte, da jih zadovoljite. Kratko rečeno pustite, da vam drugi prodajajo vaše dobro blago, dokler vi od njega dobiček vlečete.

Če pišete propagandne članke, pišite o njem le dobre stvari, ki so v korist vsem brez razlike naroda. V časopisju poročajte o mnenju vaše okolice in o mnenju drugorodcev. Najboljše bo, če prepustite novinarsko propagando našim urednikom, ki dobro poznajo položaj in vedo kaj je koristnega in kaj je škodljivo pisati o kandidatu. Dobro pa je, da se od časa do časa kdo oglasi iz posameznih naselbin, da s tem poži- vi aktivnost po onih naselbinah, ki niso ali ne bi bili politično aktivni.

Za pojasnila se je obrniti na akcijski odbor pod naslovom: Lausche for Governor Committee S. & C. Section, 6106 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

Joško Penkto, tajnik

K bojem za Rim

Jože Grdina

Boj za Rim se bije danes, boj za "Večno mesto," nekdanjo prestolico največjega rimskega cesarstva, v katerem je toliko zgodovine, toliko umetnin in zgodovinskih stavb, s kakršnimi se ne more ponašati nobeno drugo mesto; posebej še, pa je to zgodovinsko mesto zibelka in sedež katoliške Cerkve. V vseh ozirih znamenito in vredno, da bi mu tudi sedanja vojna, ki že ni več nobena vojna, pač pa rušenje civilizacije, da bi vsaj Rimu prizanesla. Že večkrat, zlasti v 5. stoletju je Rim trpel od navalov barbarov, ki so ga pustili; a tako, kot izgleda danes, še ni bil Rim nikdar tako opustošen kot bo v 20. stoletju, v stoletju, ki se ga smatra za modernega, civiliziranega in kulturnega.

Hunski kralj Atila, nazvan "šiba božja," ki je s svojimi divjimi Huni moril, rušil in požgal, je leta 452 pridrl tudi v Italijo ter prihrumel pred sam Rim, da opravi z njim, kakor je z drugimi mesti: da ga poruši. Papež Leon I., ki je takrat vladal katoliško Cerkvi, je odločno pa moško stopil pred Atilo in ga prosil naj prizaneša Rimu in Atila, o čigar vojski je bil rek: "Kjer je sled kopita Atilovega konja, ondaj trava več ne raste," je upošteval besede Leona I. in pustil Rim, kakor je bil. Danes, v 20. stoletju, pa prosi naslednik Leona, papež Pij XII. vladarje, mogotce, tako izobražene, tako kulturne, naj prizanešajo Rimu! Pa izgleda, da so vse njegove besede bob ob steno. Atila, zmagovalni Atila, kralj divjakov je prizanesel Rimu na prošnjo papeža, ki je bil

pred njim tako brez moči, kot je danes brez moči sedanja papež. Ali bo res zgodovina primorana zapisati, da je bil Atila napram sedanjim vladarjem, ki imajo usodo Rima v svojih rokah, pravi kavalir, pravi gentleman? Vse tako izgleda.

Ne mislim pa s tem reči, da je le Rima škoda in bi se ga ne smelo porušiti; vsakega mesta, vsakega naseljenja, da, zadnje vasi je škoda, ako se jo poruši. Poudarjam pa, da Rima je škoda še posebej. Seveda tistim, ki gledajo v njem le sedež katoliške Cerkve, vidijo le papeža, ki ga sovraži, bolj kot vse drugo, bodo rekli: če se poruši druga mesta, zakaj pa se Rima ne? Da, kar veseli bi bili, da bi se ga kot takega uničilo. Ni samo to, dasi ga kot takega ceni in spoštuje sleherni dober in razumen katoličan, ne le kaj "katoličan," ampak Rim ima še vse kaj več znamenitega pa zgodovinskega, vsled česar bi se mu moralo priznati.

Dvakrat v svojem življenju sem ga imel priliko videti; vselej po nekaj dni. Prvič sem ga videl leta 1914. V Ameriki sem bil, kamor sem dospel leta 1912, še kot mlad fant; konec januarja 1914 sem šel domov na obisk; nekaj denarja sem imel kajpada. Premišljeval sem, kako bi to potovanje porabil, da bi kar največ videl sveta in raznih zanimivih krajev. In tako sem se odločil, da potujem preko Trsta; ampak Trst že poznam, nima posebnosti; sit sem ga bil, ko sem se nahajal tam. Pa si izberem Neapelj, ta je bolj zanimiv, potem še v Pompeji grem, morda še na Vezuv, na Monte Cassino sem tudi mislil in še na druga mesta, predvsem pa na Rim; tega moram videti. Ko je bil stric, zdaj pokojni John Grdina leta 1900 na obisku v starem kraju, se je tam pridružil romarski grupi, ki je potovala iz Ljubljane v Rim, je potem stric vedel toliko povedati o Rimu, da je to še mene navdušilo, da kadar prilika nanesse, ga hočem tudi videti.

Tako sem s parnikom Cincinnati, na katerem so se vozili sami Italijani, v noči 9. februarja 1914 dospel v Neapelj, si ga mimogrede ogledal; moj "tolmač" je bila knjiga "Italijansko-slovenski tolmač," iz katerega sem se za silo naučil italijanske; vse je šlo dobro, le pred Italijani sem imel precej strahu, ker med Slovenci o Italijanih itak nikoli kaj dobrega ne slišiš; pa sem se kmalu in večkrat prepričal, da so tudi med Italijani poštenjaki in gentlemani. Nobenega zapostavljanja in zafrkavanja nikjer, povsod sem bil dobro in pošteno postrežen, tako, da sem kmalu spregledel, da sem bil v naziranju do njih naravnost krivčen.

Dne 10. februarja sem se odpeljal iz krasnega neapeljskega kolodvora proti Rimu, na Pompeji in Vezuv sem kar pozabil. Še ko sem se pripeljal v Cassino nisem izstopil, da bi šel na slavno Monte Cassino, kjer je stal sloveči benediktinski samostan, katerega danes ni več; le iz brzovlaka sem zrl na slavno goro, ki je zibelka samostanov na Zapadu. Kdo bi si pač mislil, da se bodo 30 let pozneje tam borili Amerikanci, in da bo ob tej priliki porušen biser na Monte Cassino.

Ko sem prečital tisto za 20. stoletje, sramotno novico, sem se spomnil tistega pota skozi Cassino in sem obžaloval, da nisem izstopil pa pohitel na slavno goro sv. Benedikta. Pa človek ne zmore vsega; v narčtu sem imel namen obiskati poleg Rima, Assisi, Padovo in druga mesta in tako nisem šel obiskat sv. Benedikta. Zdaj je tam boj, samostan pa v razvalinah. Vojska je pač huda reč in taka kot je zdaj, že ni več vojska, je uničevanje civilizacije in kulture. Zgled

sloveči samostan na Monte Cassini. Ni bilo drugače, so rekli, kot da se je porušilo. Dobro, ako bi prišli po tem kam naprej, bi res lahko tako rekli, ampak zdaj je že 3 tedne in ameriški vojaki so tam, kjer so bili, ko je še samostan stal v vsej svoji veličini. Še več. Kakor v prav porogljiv posmeh Amerikancem so jim Nemci vzel kolodvor v Cassini. Koliko so Amerikanci na boljšem? Toliko, da so si pritisnili na čelo pečat, da so zgodovina poročala, da so storili kulturni, visoko kulturni pa demokratični Amerikanci. Ako bi bili zavzeli tudi goro, bi bilo povsem drugače, četudi bi se madeža ne dalo po vsem izbrisati, ampak vsaj lahko bi se ga zagovarjalo.

Zdaj je na vrsti Rim. Ali je benediktinski samostan na Monte Cassino za zgled, kaj se bo zgodilo z Rimom? Vse tako izgleda. Vojni tajnik Stimson je poudarjal, da bodo v Rimu in v okolici bombardirane verske in kulturne pravice, če jih bodo rabili Nemci za svoje vojaške namene. Tako čitam. Kaj sledi iz tega? To, da bo Rim porušen, kot benediktinski samostan. Nemci seveda ga bodo rabili za svoje vojaške namene, kajti ako bi tega ne mislili, bi ga pač ne zasledili; to je jasno. No in ker ga bodo tozadevno rabili, ga bodo Amerikanci razbili, pa amen. To pa seveda, če bodo sploh prišli tako blizu Rima? Vprašanje nastane, kaj bodo pa zavezniki dosegli, ako vzamejo Rim, pa bilo celega ali porušenega? Nemško moralo zlomili? Rim ni Nemčija, a Italija čigar prestolnica je bil, je pa itak kapitalurala in če prav sodim, kapitalurala zato, da Rim reši, ker za Italijo je važen bolj kot druga mesta; danes pa Italijani le uvidevajo, da so bili prevarani, kajti Rim bo vseeno porušen. Prepričan sem, da ko bi to slutili, bi predaje ne bilo. Menda je tudi Pij XII posredoval, da se je Italija podala, zdaj pa vidi, da se je tudi on kruto zmotil, ker Rim bo vseeno porušen, ako ne pride vmes kaj posebnega, namreč: ako bi bili Nemci le toliko razsodni in se umaknili iz mesta, ali pa bi zavezniki uvideli, da je bolj pametno kje druge začeti z bojem proti Nemčiji.

Težko, da se zgodi bodisi eno ali drugo. Kajzerjevi Nemci že verjamem, da bi bili toliko razsodni in cesar Viljem sam, da bi ne dal povoda, da se mesto razruši, ampak Hitler in njegovi Nemci pa te razsodnosti nimajo. Zavezniki pa najbrže tudi ne bodo hoteli odnehati, četudi bi lahko. Ako bodo potem od Rima prodrali proti Florenci in Milani tako kot zdaj, bodo ameriški fantje na tisti fronti pač osiveli. Seveda, na tujih tleh se je drugače bojevati, ker ni nič škoda in se s tem ne razbija ne nemška, ne ameriška in ne angleška posest.

Od Rima z Vatikanom vred, kakor izgleda danes, ne bo ostalo drugega kot razvaline, tako vse kaže in se zdi, da je kar nekako v načrtu, da se ga poruši, kajti Rim danes nima niti enega mogočnega zagovornika, niti enega vladarja katoličana, ki bi res njegova beseda kaj veljala, svet danes vlada: framazonstvo in komunizem. Edini, ki ima velik vpliv in je poštenjak, je naš predsednik Roosevelt, ta je res iskren in če bi bilo po njegovem, bi Rim res ostal cel. Pij XII. je pa le glas vpjočega v puščavi.

Ako bo Rim v tej vojni porušen, bodo zato veliko odgovorni Italijani, oziroma italijanska vlada, ki ga je papežu vzela. Rim nikoli ne bi smel spadati v uradno Italijo, a še manj biti nje glavno mesto, če več vojska, je uničevanje civilizacije in kulture. Zgled

če tudi je v Italiji. Po dalj rimskega cesarstva, dal papežu, pa nikomur gem. Borba Rima ni nobeno Italijo, pač pa katoliško Cerkvijo, ki je (Nadaljevanje na 3. strani)

"Tok zaupaj mi vendar teži tvoje masno srce," govornik nestrpno Jim. pa pripravljaj, kot bi bil pan v nogah in bi se bal na stope. Morda te bom potolažil s kakim pravim nasvetom."

"Me ne boš nič tolažil, je treba priti do jasne nama. Po mojem mnenju, najbolje, da sprejmeva komunistično veroizpoved za oba prav," mu tolnači je razodetje.

"Kaj je pa zopet to nistična veroizpoved? Zopet to iztaknil?"

"Saj veš, da obstojijo stični nauk v glavnem, da si delijo in sicer si svojega, ampak lastnosti. Čakaj, ti bom bolj podrobno ložil. Recimo, da bi imel vsak po eno srajco."

"Za vse skuja — za in za praznik?" bi rad vedel.

"Samo za delovnik, nisti ne poznajo nedelje, temu torej, da ne potrebuje praznik potirke srajce, hodijo v cerkev, morajo imeti eno v rezervi, Turci slijejo eno v zehoto. Turci imela midva vsak po eno."

pa bi zvedela, da ima Kushlan dve, kar je mogoče, ker ima dobro, bi midva šla in mu vzela, je baza za komunistično.

"Ti, takega nauka domam, kar imam doma, ri precej srajc," odloči Jim.

"Saj jih imam tudi sem pa tako odločno pristojnost, ker se bojim, da dobral se tiste srajce vseeno predlagam, da za nočjo komunista in tem, da si bova razdelila lanovo zofo, na kateri udobno počivajo najine, tančno na dve polovici, bom ležal jaz, na drugi ne bo torej ponoči kak na sosedovo ozemlje, eden šopiril po vsej mi bi se moral pa stiskati."

"Nekaj se mi dozdeva vse to name, kar leži v kraju in se bojiš, da časi zirnili k steni. No, spanju nehoti prevajati stran, pa protestirati."

"Da bom protestiral, lahko zaneš in sicer morda povabil spornost morda najprej na kake sroške dogovore, kjer bi valov konfine in meje ves svet v vojni, kjer razgovore. Zato bom branil svojo polovico merno brevo v tvoj steno kako drugo pripravnost, jega telesa. Zato te opominjam na to, da se morda čudno zdelo, če krat čutil na sebi kakšno kladke."

"Samo to glej, da odstran svoje meje, dobro. Ponoči se jaz dosti po postelji. Edini do imam, da rad maham mi okrog sebe. Torej dila moja pest slučajno nem nosu, nikar ne bo to samo v spanju, lašč."

"Kaj ti bom zameril, poznaj, ali ne? Pa smeš zameriti meni, da sojeno vrnil. Saj veš sanje."

Torej v tem sva se sporazumela. Pa se mi spogovoril s teboj, Jim, se poslušati par minut. zno in zdi se mi potn, zaupam, ker te imam. Kaj sem Jimu zaupal, jutri povedal, danes ni

Onstran pragozda

JAMES OLIVER CURWOOD:

Vse je v redu. Neekewo," je bila tiho. "Priletela sem po kakih tja, kjer živi Oo-Mee, običaj. Našla sem jo jokalno. Šepetala sem ji in bila zopet srečna. Ta sreča bo na in ne premišlje, ker nihče ne more uničiti. Niti možje ne more uničiti. Velikega Očeta ga ne ugonobijo. Zelo sem zvedela. Snideta se srečno. Kje?" je vprašal. "Čutite, kako mu razbija Zolta ptička si je dela roko nad oči in drže jo ondi, da ne naklanja vedno nižje, da ni Roger videl le njenih lasi zmočenih las. In odgovorila je: "Na oni strani." "A kje je ta kraj, Zolta ptička?" je vprašal in čuden hlad naenkrat pregnal ves žar njegovega srca. "Misliš — zgoraj?" In pokazal je k nebu nad seboj. "Vene oči so se zopet uprle v velike, temne, polne tajnosti. Kakor ne! Ta sreča je v življenju, ne po niti je odgovorila počasi. Ne bo nad zvezdami. To bo je, sklanjajoč se k nji. Na oni strani," je ponovno sklonila utrjeno svojo glavo. "A kje je to, ne vem. Morda mogla pronikniti velikega mraka, ki me je tam oklopil. A to je — nekje. Na njem to. In povem ti in Zolta je in se opotekala v somrak, kakor bi bila zmedena po težki poti. Tako je v svojo tepe, in Roger ni bil, kako se je ondi zgruščeval. Na ležišče. Na čudovitejši šepet mu je v oči, ko se je zdaj ozrl vzhodu, kjer je prva rdečica preganala srebrno mehaniko. Začel je korake mehkega pesku, in Vitki srnjak ga je vprašal: "Ali si kdaj na kraju na oni strani?" Vitki srnjak je zmaljavo glavo in se molče zagledala v oči solnce. Na njem prebudi z vsemi glavnimi smehom in prasketanjem. Nestrno je pričakoval, da se je prišla iz tepe Zolta ptička, si mela oči, pokazala svetle zobe in ga poklicala. Skupaj sta tekla na breg, kjer je vrtel svoj medved, ki je Solnčni obdobje stopila v vodo in umivala svoje lepo obličje pri hladni vodi. Zolta ptička je bila drugačen kakor ostali. Vitki srnjak in njene tovarišice posvečeno pozornosti. Toda na trenutek ni Pika niti srečala izpuštil iz oči svojega go-

ostala skrita na zaraslem otoku jezera le pol milje strani in sta videla, ko je žena prišla iz šotora. Vso uro sta jo opazovala, ko je sedela na peščini. In ostala je ondi sama dva dni, ne da bi jedla, a Roger in Vitki srnjak nista opazila znaka življenja v njeni osamelosti. Šele tretje jutro zarana sta zagledala dim malega ognja iz svežih vej dvigati se naravnost nad njenim bivališčem. To je bil njen signal. "Zdaj že ve," je dejal Vitki srnjak. "Kliče vas k sebi." Napetost je izginila z njegovega bronastega obličja. Tužno mu je bilo brez žene, a ta dim mu je bil znak, da pride kmalu zopet k njemu. Roger je hitel po belem pesku. Zopet si je dopovedoval, kolik anemnost je vse to in da gre zdaj tja samo zato, da jima ustreže. A vse to pripovedovanje ni utišalo hrepenčega utripanja njegovega srca. "Zolta ptička se shaja le z dobrimi duhovi," mu je pravil Vitki srnjak. "Zato nam prinaša srečo in blagostanje od časa velikega gladi." Šele ko je bil Roger prav blizu, je stopila Zolta ptička iz tepe. Roger je ostrmel. Obličje ji je bilo blede in upadleje nego kdaj koli. Dva dni in dve noči ni užila niti grizljaja in dva dni in dve noči ni spala. Toda v očeh, široko odprtih, ji je bil izraz zmage. Podala mu je roki. "Bili sva skupaj, Golobica in jaz," je rekla. "Spali sva si v naročju uin njena glava je počivala toplo na mojih prsih. Zvedela sem vse tajnosti razen enega. Duhovi mi nočejo povedati, kje je tisti kraj na oni strani. To ni tam — nad zvezdami. Snideta se v življenju in ne v smrti. To so mi povedali. A ne smeš se vrniti tja, kjer živi Golobica, ker našel bi tam črno pogubo — nego moraš vedno dalje in dalje ter iskati kraj na oni strani. Najdeš ga. In ondi najdeš tudi Golobico — in srečo. Ne najdeš tja kraj. Vendar me boli srce, da ti ne morem reči, kje je ta poseben tuj kraj. Kadarkoli sem se mu približala, ga je zagrnila zlata in srebrna megla in nisem videla ničesar. In vendar je odmeval odondot spev ptic in obet sladkih glasov, da ga najdeš, — ako ga boš iskal zvesto. Kako me to veseli!" Vsaka teh besed njenega mehkega glasu je bila nova vest nade za skrušeno srce Rogerja McKaya. Svet bi se temu morda smejal. Može bi se morda trkali po čelu in se smejali. Njegov lastni glas bi se temu morda upiral in se posmejeval. V globini svojega srca pa je verjel. Odsvit zorne dnevne krasote se mu je pojavil na obličju in se je začel vračati tudi na obraz Zolte ptičke. Naenkrat ji je podal roko. (Dolje prihodnjič.)

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

MALI OGLASI

Zopet odprto
Nottingham Winery je zopet odprta od 2:00 do 6:00.
Thomas Krasovec
17721 Waterloo Rd.

Izredno lepa prilika
Naprodaj je dobro vpeljana grocerija in mesnica na zelo prometnem kraju v Euclidu. Stalni odjemalci. Kompletna zaloga in vsa oprema za grocerijo in mesnico. Tukaj je najlepša prilika za podjetnega človeka. Proda se radi smrti lastnika. Take prilike ni za izpustiti iz rok. Napravite ponudbo, pa se bomo zmenili. Naslov izveste v uradu tega lista. (58)

K BOJEM ZA RIM

(Nadaljevanje z 2 strani)

vavi borbi z poganskim Rimom zmagovita izšla iz katakomb in njej kot taki je pripadal Rim, iz katerega se je umaknil cesar Konstantin, dotedanji gospodar Rima, ki se je preselil v Carigrad. Papeži so bili dolgo vladarji, branitelji in čuvanje Rima; končno so se pa tudi Italijani začeli ozirati proti Rimu in italijanskim svobodnimilecem ni bilo prav, da ga lastuje in vlada papež, in ko so združevali Italijane v eno državo so leta 1870 vzeli tedanjemu papežu Piju IX. z vojaško silo Rim in ga napravili za prestolico Italije. Pij IX. je protestiral in se kot v protest proglasil za jetnika v Vatikanu, iz katerega se ni umaknil. Tedanji italijanski kralj Viktor Emanuel II. pa je po prihodu v Rim dejal: "V Rimu smo in v Rimu ostanemo." Po preteku 73 let je pa njegov naslednik, vnuk Viktor Emanuel III. moral pobrati šila in kopita pa iti pod tuje gospodanje Italije, Pij XII., istega imena kot njegov prednik, kateremu so Italijani vzeli Rim, je pa še tam. Ali bodo njegove prošnje kaj izdale? Težko reči. Vsekako pa se je Pij XII. pokazal, da je mož na mestu in je odklonil poziv, da se umakne iz Vatikana, odnose iz Rima; ni bežal kot kralj in je odklonil sprejeti Hitlerja, četudi je takorekoč v njegovih rokah.

Z Rimom bo Italija veliko izgubila. Saj je radi Rima prišlo v Italijo toliko turistov kot v nobeno deželo in od teh dohodkov je Italija dobro izhajala, in nič manj bi ne, ako bi pustila Rim tistemu, ki mu je pripadal; saj vendar vsa pota v Rim vodijo po Italiji. Italija bo na ta način silno prizadeta. Ali tudi katoliška Cerkev? Niti najmanj. Res bo veliko izgubila, ako razbijejo prekrasno baziliko sv. Petra z njegovim grobom vred v kup ruševin in napravijo iz celega Vatikana eno samo grobljo, razbijejo krasne bazilike kot so: sv. Pavla, Marije Snežnice, Lateran in nebroj drugih, kjer počivajo sveti mučenci, ako razbijejo orjaški Kolosej, kjer so prvi kristjani umirali za sv. vero, bogato knjižnico in še mnoge druge stvari; vsega tega bo velika, da, nenadomestljiva škoda. Ampak katoliška Cerkev se ne bo zgrudila radi tega, kajti ni zidana ne na Vatikano in ne na Rimu. Stavbeniki te Cerkve niso bili ne rimski cesarji in ne umetniki. Stavbenik te Cerkve je bil Jezus Kristus, katerega besede "In peklenška vrata jo ne bodo premagala," ostanejo v veljavi za vedno.

Ako torej Rim doleti usoda, ki mu resno grozi, se bodo oči premnogih katoličanov solzile in ne brez vzroka; ampak obupavati in pa tarnati čez mero

pa ni treba. Tudi danes čuva nad Petrovo ladjo On, ki je čuval to ladjo na razburkanih valovih Genezeškega jezera, da se ni potopila z na smrt prestrašenimi apostoli, katere je pograjal: "Kaj ste boječi in maloverni!" In zapovedal je vetrovom in morju in nastala je velika tihoča.

Kakšen bo izid te vojne, še nihče ne ve; le ugibajo, pa načrte delajo, ampak pravi mir je pa še daleč. Ko je pokojni papež Pij pri otvoritvi Vatikanske razstave govoril, (to razstavo sem si tudi jaz ogledal), je izrekel pomenljive besede: "Strašen večer se razgrinja na ves svet, ki naznanja kot se zdi, še strašnejšo noč." Ali je pretiraval? Ne! Kaj vidimo? Strašno vojno. In je to morda le še večer, noč pa morda sledi. Odprite oči malo bolj na široko, pa vam ne bo treba dosti ugibati. Zdi se, da se brusijo meči in sekire, pod katerih ostrino bodo padale glave katoličanov, in nič ne bo čudnega, ako bo to preganjanje tako, da bo prekosilo krstjanstvo preganjanje kristjanov v nekdanjem rimskem cesarstvu. Znamenj in zgledov za to ne manjka. Kar je pa zelo tragično pri tem je pa to, da pospešujejo to prav mnogi katoličani, ki ne vidijo niti eno ped pred svojim nosom.

Ravno včeraj sem čital kaj je napisal kanonik Rt. Rev. J. J. Oman glede pastirskega pisma ljubljanskega škofa dr. Rožmana in pa glede Adamiča. Vsa čast kanoniku Omanu. Tako se govori! Jaz k temu ne rečem za danes drugega kot: Slovenci, ali imate v glavi kaj možganov? Ali znate kaj misliti? Ako vse tako drvi za tistim komunizmom in verjame vsako laž, potem bodite vsaj tisti, ki se res še štejejo za katoličane in znate misliti z svojimi možgani bolj preudarno in možato.

Gornje sicer ne spada k temu članku, ki se tiče Rima, katerega sem pred par leti nekoliko opisal, ko sem bil drugič tam in še po drugih krajih. Veseli pa me in mi je nekako v zadoščenje, da sem si ga ogledal. Morda ga ne bom videl več ne jaz ne kdo drug, ki bi ga želel videti in se bo moral zadovoljiti le s tem, kar ga je rešila in ohranila kamera in pa pero. Dolžnost slehernega katoličana pa je, da se v tej uri, ko se zbira nad grobom sv. Petra in nad njegovim mestom najbolj temni oblaki v zgodovini, da se v molitvi spomnijo na naslednika sv. Petra, na papeža Pija XII. in zanj molijo.

Ključni in ključavnice

Popravljamo vse vrste ključavnice in vam napravimo vse vrste ključa za dom, industrijo in avtomotive.

Art Malloy
1311 E. 55. St.

(58)

DELO DOBIJO

NA LATHE STROJIH

izkušeni in učenci

External Roll Grinders

Nočno delo

Plača od ure in bonus

Prednost imajo iz zapadne strani

The Yoder Co.

W. 55. St. in Walworth (59)

MALI OGLASI

Zelo dober kup

V Collinwoodu, blizu Lake Shore Blvd. je naprodaj hiša za 2 družini; spodaj 5 sob in kopalnica, zgorej 3 sobe in kopalnica; nov furnez; želebovi iz bakra, vse v dobrem stanju; lot 40x104. Proda se prazno hišo ali pa skupaj s kompletnim pohištvom. Prodaja jo lastnik sam radi starosti. Naslov izveste v uradu tega lista. (56)

Dobra investicija

Naprodaj je apartment na 316 E. 156. St. vogal Huntmere Ave., en blok od Lake Shore Blvd., 11 modernih stanovanj, poslopje v izvrstnem stanju. Cena je \$28.000. Za podrobnosti pokličite Lucille Walker, YE 5595.

(Mar. 6, 8, 10)

Plačajte

račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Mihaljevich Bros. 6424 St. Clair Ave. (2, 8, 12, each mt.)

J. G. Electric Repair

6122 St. Clair Ave.

Tel. HE 7000

Hitra postrežba na stokerjih, ledenicah ter na važnih komercialnih in industrijskih motorjih.

Popravljamo tudi čistilce, ovijalce, pralnike, hladilnice in toasterje. Ure: 8 do opoldne, 5 do 7 zveč. Druge ure po dogovoru. (Mar. 4, 8, 11)

Za streho!

Ako hočete imeti svojo streho pokrito s smolo, gramozom ali asfaltom, pokličite najstarejšo, zanesljivo strešno firmo v tej okolici

Katz Roofing Co.
861 E. 72. St.

GA 2115

podnevi ali ponoči. (Wed., Fri., Sat., Mar. 31)

Mi plačamo več

V gotovini za vaš rabljen avto. Kupimo tudi razbite, sežgane ali čisto nerabne kare.

13411 St. Clair Ave.
GLenville 6786.

(58)

DELO DOBIJO

Oskrbovalci

materiala

in

PAKERJI

Delo znotraj in zunaj

STROJNI

OPERATORJI

MACHINE TOOL

in

SHEET METAL

Plača od ure

The White Motor Co.

858 E. 79. St.

pri St. Clair Ave.

(57)

VOJNO DELO

Vzamemo moške za

strojno tovarno

Učence in težake

58 ur na teden

THE OHIO PISTON COMPANY

5340 Hamilton Ave.

(59)

Mill Wrights
Mill Wrights pomagači
Elektrikarji
Težaki

60 do 80 ur na teden

Najvišja plača od ure, povrhu

overtime

Zglasite se v

Employment Office

8:30 zjutraj do 5 popoldne

National Aluminum
Cylinder Head Co.
3430 E. 93. St.

Med Kinsman in Union

(59)

Moške in ženske

splošna tovarniška

dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(61)

Stalno delo

Izkušen mesar, zanesljiv, ki bi popolnoma samostojno vodil mesnico, se takoj sprejme. Stalno delo za pravega človeka in dobra plača. Za naslov vprašajte v uradu tega lista (58)

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

DELO DOBIJO

C
G B
DOM

najboljših delavskih

pogojev v

CLEVELANDU

nujno

potrebuje

moške
in
ženske

Plača od ure

med najvišjimi

48 do 60 ur

Različna dela. Ako niste

izučeni, vas bomo mi

trenirali

Za vašo udobnost imamo tri

posredovalnice za delo, zglasite

se v najbližji

PROSTOR

1368 West 3rd Street

severno od Superior, blizu

Square

880 East 72nd Street

severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.

glavna tovarna

CLEVELAND

GRAPHITE

BRONZE CO.

(March 6, 8, 10)

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj

Šest noči v tednu.

V mestu—

750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

Delni čas—

1508 Wagar Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu.

se ne priklasite.

Employment Office odprt
od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan.

razen v nedeljo.

Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co

700 Prospect Ave., Soba 901

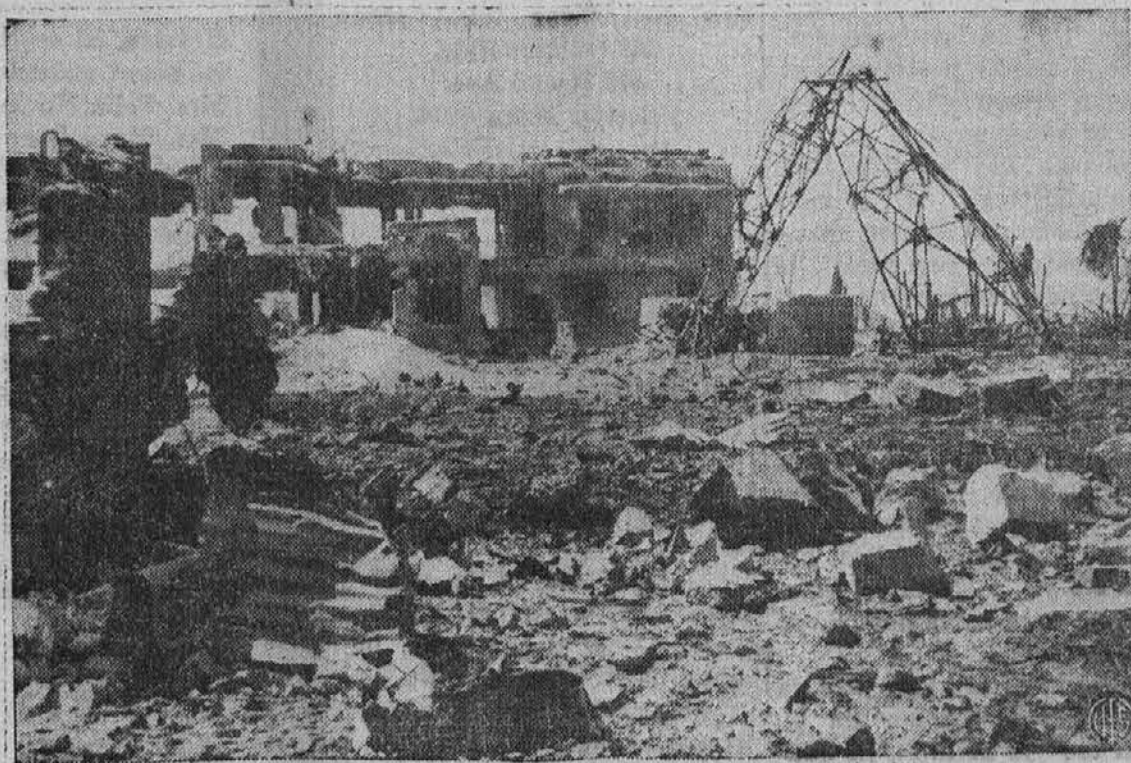
(59)

Delo dobi ženska

da bi prala in čistila 2 ali 3 dni v tednu. Plača 50 centov na uro. Vprašajte Mrs. Turk, 27226 Mallard Ave., Euclid, O. IV 3153. (56)

Stalno delo

Stalno delo dobi mož, ki je sposoben za vsako delo na farmi. Naj se zgleda na 6424 Spilker Ave. Pišite ali telefonirajte in pridemo po vas. Frank Pirtz, ENdicott 3093. (56)

Japonci so mislili, da bo to nekdanj ponosno trinadstropno poslopje, ki je bilo zgrajeno kot absolutno varno pred bombami, vzdržalo vsak napad, a kakor nam kaže gornja slika, so ameriške granate in bombe dober opravile svoje delo in od mogočne starbe so ostale le še gole stene in razvaline. Pod silnimi udarci bomb in granat se je upognil tudi radio stolp.

Jo Van Ammers-Kuller:

UPORNICE

ROMAN

Če vas prav razumem, hrepene vse po nečem boljsem, kakor pa je topo posedanje doma in čakanje na moža! Tu v Leidenu si poiščem stanovanje. Haag mi je preveč zabav željan in prešumen... Na to staro mesto pa me veže še toliko spominov... Tudi neveseli spomini nam lahko nekaj pomenijo, kadar se postaramo. Zdi se mi, kakor bi vam otrokom lahko kaj koristila v vašem boju zoper nespametne predsodke in omejeno ravnanje po starih šegah. Ljubo dete, vaša mati in vaše tete so se poprej tudi upirale temu, kar so jim rekli starši, toda takrat je bilo še mnogo težje, da bi dekle imelo svojo voljo."

Ko je Liza naposled zarečih lic in sijočih oči šnila pokonci, ker se je morala zares že posloviti, sicer bi njena mati ne razumela, kaj je počela vse jutro, ji je Sylvija na njeno veliko presenečenje predlagala, da jo bo učila latinščine. Mlada deklica se je vsa vesela burno zahvaljevala; omenila je le, kako težko bi prikrila svojim staršem namen pogostega odhajanja z doma, ki bi bilo zaradi pouka potrebno. Med vrati ji je dejala Sylvija s svojim drobnim nasmeškom: "Pravkar sem se spomnila še neke srčkane zgodbe. Tega je zdaj gotovo že pet in dvajset let. Sedeli smo v hiši vašega deda pri večerji in vaš stric Abraham — takrat je bil pravi neotesani zelenec — je pripovedoval vsej družbi, da sem mu pomagala pri prestavljanju iz latinščine. Tedaj je vzkliknil

CLEVELAND ORCHESTRA

DR. FRANK BLACK, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek, 9. marca — 8:30
Sobota, 11. marca — 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
v Severance dvorani, CE 7300.

Ne odlašajte do zadnjega dneva!

Pomnite, da morajo biti do 15. marca vsi dohodninski davki plačani. Pridite brez odloga k nam, da vam izpolnimo polo. Odprto vsak dan od 9 zjutraj do 9 zvečer. V nedeljo bo naš urad odprt ves dan.

M. F. INTIHAR in DRUŽABNIKI

630 E. 222. St., Euclid, O.

INCOME TAX POLE

vam izpolni

DANIEL STAKICH

15813 WATERLOO RD.

INSURANCE IN REAL ESTATE OFFICE

Odprto tudi v nedeljo.

V SLOVENSKEM DELAVSKEM DOMU na Waterloo Road je na razpolago in se odda v najem

LEP TRGOVSKI PROSTOR

Primeren za vsako trgovino.

Za informacije pokličite

MR. PETROVIC, KE 2641 ali GL 0422.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDENA

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

če so bile po najnovejši modri tako ozke, da bi težko sedel v njih. Ali je bil v vsej vojski leidskih študentov še kdo, ki bi bil tako živahen in razposajen in hkratu njej tako priljubljen v dani sluga? Liza je vedela, da so v tem trenutku skozi vsa napol zavešena okna na Breetstraatu zavistne oči opazovale njo in njenega častilca. Zlim jezikom ni bilo marsikaj všeč na njem. Da se nikakor ne spodobijo za bodočega pastora, ki vrhu tega pohaja iz rodovine van Doeveren, znane zaradi svojega strogo verskega duha, da živi na univerzi vseskozi sebi v zabavo; toda ona ga je dobro poznala in je dobro vedela, da skriva pod objestnostjo vro sree.

"Sinoči sem po predavanju skoraj oči izgubil, tako sem vas iskal," je dejal in uravnal svoj korak po njenem. Liza je imela zadosti ženskosti v sebi, da je v tistem primerjala svojo in njegovo vitko in visoko postavbo in kako se je njegov temni pojav sijajno skladal z njenim plavalasim... "Rad bi vas spremenil domov in čul vaše mnenje, če ni tudi vas naš veliki Beets vse očaral — sicer pa, ali vam ni bilo za ves vaš spol sram spričo nespametnega besedičenja tiste sufražetke?"

Liza Wijsman je čutila, kako je prebledela. Njene noge, ki so se pravkar z jekleno lahkotnostjo ujele korak mladega moža, so mahoma hodile svojo pot kakor nemočne palice. "To noro ženščino," je nadaljeval in vrtel tapilčico v rokah, ki so tičale v rokavicah iz najbolj izbranega usnja, "smo pošteno poučili, da ne sme uganjati tu takih bedarij. Priredili smo ji hrupno mačjo serenade, zraven pa peli pod njenim oknom:

Devica, ki možička ne dobi, se zoper žensko suženjstvo bori.

Davi, ko sem bil še v postelji, mi je že klubski sluga pravil, da jo je gostilničar pri Levedagu na vse zgodaj z njenimi kovčgi vred postavil na cesto."

Lizi se je zopet vrnila prijetnost duha. "Ali želite s tem reči," je planila, "da ste pomagali prostaško napasti jo in žaliti... Ženo brez obrambe, in da se še bahate s tem kakor s kakšnim junaštvom?"

V svoji plameniči je obostala sredi Breetstraata in je popolnoma pozabila, da jo je na nasprotni strani, pri Immerzeelovih, gotovo opazovala dvojica radovednih oči. Vsekakor jo je pa veselilo, da niso ostale njene besede brez učinka in da je vsaj ta neznosni, samozadovoljni smeh izginil z njegovega obraza. "Slabotna žena?" je ponovil. "Ne, ljuba gospodična, tega pač tu ne morete reči. Če žena tako prešerno potepta vse zakone ženske zdržnosti, potem ne more več zahtevati od moža, da ima spoštovanje pred njo."

"In v čem," je vprašala Liza in pritisnila roko na razbijajoče srce, "je bila tako neženska? Ker se je drznila pastoru Beetsu javno ugovarjati? Priznam, da je to zoper navado, toda ali je govorila kaj nespodobnega ali pohujšljivega? Ali ni morala res, da so nas deklice nameroma puščali v nevednosti, in da smo, če se ne poročimo, odvisne od milosti naših očetov in bratrov?"

"Liza, menda nočete reči... Strastno jo je prijel za roko, da sta si gledala v oči. "Menda nočete reči, da soglašate s to prenapeto ženo? Tako ljubka, krasna deklica, kakršna ste vi... Deklica, kateri se gotovo ni treba bati, da se ne bo poročila!"

Lizi je bilo, da bi od jeze na glas zaihtela. "Kakor da bi šlo za to!" je kriknila in udarila z nogo ob tla. "Tako mislite vi vsi, da ima dekle le takrat veselje do dela in študiranja, če misli, da ne bo dobila moža in da bo morala kot stara devica v grob!" Njene oči

so se iskriale, ko ga je pogledala, vendar je bil na žalost učinek le ta, da se je v njegovem pogledu zrcalilo namestu napolnega premišljevanja le zaljubljeno vdano občudovanje njene strastnosti. — Prvič v svojem življenju je občutila ta uspeh kot nesmiselno ponižanje.

"Saj se kar bliska in grmi v vas!" se je glasno zasmel. "Kakšen srd ima v tej mali glavici prostora! Kdor se bo, nekoč oženil z vami, bo moral biti dober jezdec, če bo hotel ukrotiti tako divjega konja!"

Začudena premoč, ki je zvenela v njegovem glasu, in njegov samozavestni način, da ni ničesar, kar je rekla, smatral za resno, sta vzbudila v deklici divje veselje, da bi tega mladega moža do krvi izmučila.

"Stem se vam ni treba ubijati glave," je jecljaje spravila iz sebe pretrgane stavke. "Jaz se ne bom poročila. Nikakor ne z možem, ki ne vidi v meni nič drugega kakor predmet svojih krotilnih poskusov... Jaz nočem biti ukročena... Nisem ustvarjena za to, da bi bila poslušna in upogljiva žena, in moč, ki bi me rad za ženo, se mora pač pripraviti na to, da ne bom v nobenem oziru hotela zoostajati za njim... Jaz se hočem učiti in študirati, ker zmorem to prav tako dobro kakor vsak fant..."

Mladenčje očitno ni vedel, kako bi odgovoril na ta izbruh. Nekaj minut je molče stopal poleg nje in brhka palčica, ki jo je pravkar še tako krasno objestno vihtel, je pozabljena visela med njegovimi prsti. Čeprav je z žgočimi očmi buljila predse, je dobro čutila, kako jo je semtertja plašno pogledal. Njena jeza se je uesela, navdušenje, ki jo je še pravkar pri Sylviji usposobilo za velikanske načrte in svečane obljube, se ji je mahoma zazdelo tuje in brez vsake podpore. Vendar jo je imela mučna trma v svoji oblasti. Popustiti ni smela — enkrat za vselej je moral vedeti, da ni nikaka ubogljiva, ponižna deklica; če jo je ljubil res iz srca.

ČE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranici, revmii, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodb, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:

10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo

423 Citizens Bldg.

850 Euclid Ave.

Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

se je moral pač sprijazniti s tako, kakršna je bila, drugačna, močnejša in odločnejša od velike črede.

Čim je mladi mož zopet spregovoril, je bil njegov glas na nesrečo nekam očetovsko pokroviteljski; če bi ne bila tako razkačena in jezna, bi se bila smejala. "Toda, ljubo dete, če

hočete na vsak način uporabljati svoje dobro razvite močgane in se učiti in študirati, kar ste pravkar tako svečano izjavili, če hočete, da se vam bo nagubalo čelo in da si lepe oči pokvarite z raznimi grdimi knjigami... Vendarle veste najbolje, kaj je vaš končni namen: da boste skrbeli za moža,

za gospodinjstvo in po svoje otroke! Potem učenost ne bo koristila nič — zakaj bi si radi neumnostmi uničili svojo deklška leta?"

(Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, vojne bonde in znamke

1925

1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt v najlepši mladosti odvzela življenje našega preljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

Joseph Krajic, Jr.

ki ga je v najlepših letih že Bog poklical k sebi dne 8. februarja 1944 v Glenville bolnišnici v starosti 18 let. Rojen je bil v Clevelandu, Ohio, 2. maja 1925.

Po opravljenih cerkvenih pogrebni obredih v cerkvi sv. Kristine smo ga položili k večnemu počitku dne 12. februarja 1944 na Kalvarija pokopališče.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom prisrčno lepo zahvalimo Rev. A. L. Bombachu za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede in za ganljiv tolažilni govor v cerkvi. Enako tudi prisrčna hvala Rev. Lionel Vashon, S.S.S. in Rev. William Dahms, S.S.S. za navzočnost in asistenco pri sveti maši.

Prisrčno se želimo tem potom zahvaliti vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč na en način ali drugi v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih, posebno pa Mr. in Mrs. Kozel, Mr. in Mrs. Basar, Mr. in Mrs. Kome, Mrs. Darovec, Mrs. Keja in Mrs. Jerome. Ravno tako tudi prisrčna hvala vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so z nami čuli ter se udeležili zadnjega spreveda, in vsem, ki so poslali pismeno sožalje.

Globoko hvaležni se želimo prisrčno zahvaliti vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi venci in sicer: Mr. in Mrs. John Rome, st., Mr. in Mrs. John Rome, ml., Mrs. Louise Reja in hčerke, Mr. Stephen Young, Mr. L. Mihalka, Carol Jean Kozel, Mr. in Mrs. Joseph Rott in sin, Anton Grabner in družina, Mr. in Mrs. Jim Kozel, Mr. in Mrs. Anton Basar in sin, Frank Lausin družina, John Sluga in Leo Polis, Mr. in Mrs. Frishcorn, Mr. in Mrs. Doty, Mr. in Mrs. Bicke, Mr. in Mrs. Schuman, Mr. in Mrs. L. Sadar, Mr. in Mrs. J. Kuhar, Mr. in Mrs. John Vitez in družina, Mr. in Mrs. John Sivec, Mrs. Gacnik in hči, Mr. in Mrs. Jerome, Mr. in Mrs. Kirchner, društvo Slovenski dom št. 6 SDZ, Fred Welsh iz Globe Valve Co. iz Delphi, Ind., Picker X-Ray Corp., A. E. Jones in H. A. McDonough iz Shore Mfg. Co., Employees of Shore Mfg. Co., Thompson Aircraft Products Old Guards.

Našo prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki so darovali za svete maše za mirni počitek blage duše, namreč: Mrs. Felix Novinc, Mrs. Esther Semick, Mrs. Mary Darovec, Mr. in Mrs. Louis Fortuna, Mr. in Mrs. Valentine Trtnik, Mrs. Helen Nagode, Mrs. Johanna Travnika in družina, Mr. John Stergar, Mr. in Mrs. Frank Knific, Mr. in Mrs. Mike

Pugel, Mr. in Mrs. Laddie Pugel, Mr. in Mrs. Adolph Jalen, Mr. in Mrs. Edward Sadar, Mrs. Helen Tivadar, Mrs. Mary Kovach, Mrs. Gacnik in hči, Mrs. Frances Rupert, Mr. in Mrs. John A. Tanko, Mrs. Mary Tekaucic, Mrs. Mary Krajc, Miss Frances Bojc, Mrs. Joseph Petche, Mrs. Anna Slapko, Mr. in Mrs. L. Nemec, Mary Koljat, Mr. in Mrs. A. Polk in družina, Mrs. Albina Vesel, Mr. in Mrs. Tonejc, Mr. in Mrs. Rose Ule, Mr. in Mrs. Frank Petro, Mr. in Mrs. Skufca iz Chickasaw Ave., Mr. in Mrs. Louis Krajc, Mrs. Edward Krajc, Mrs. Troha, Mrs. Mestek, Mr. in Mrs. Frank Skufca, Mr. in Mrs. Neff Rd., Mr. in Mrs. John Sluga, Mr. in Mrs. Leo Polis, Mr. in Mrs. Joe S. dar, st., Lawrence Seme družina, George Turek, Mr. in Mrs. Retar družina, Mr. John Sesak, Mrs. F. Leskovec, Mr. in Mrs. Frank Zaller, Louis Koljat, Employees of Shore Mfg. Co., Rev. Simon Schmitt, Huntington, Ind.

Nadalje naj velja naša prisrčna zahvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago ob prireditvi pogreba, in sicer: Mr. Adolph Jalen, Mrs. Mary Sluga, Mr. Jim Kozel, Mr. Laddie Sadar, Mr. John Vitez.

Prisrčno se želimo zahvaliti članom društva Slovenski dom, ki so se udeležili svete maše in pogreba, posebno pa nosilec krste, in sicer: Mr. Richard Derganc, Mr. Eugene C. Beck, Mr. Raymond Kosten, Mr. Henry R. Bronko Jelenic, ki so ga spremili in položili k večnemu počitku. Posebno pa ob odprtem grobu, in društvu Slovenski dom, št. 6 SDZ za tako točno izplačanje posmrtnine. Enako tudi John Hancock Insurance Co.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod August F. Svelch za vso postrežljivo naklonjenost in za lepo urejen pogreb.

Slučajno, če smo pomotoma katero ime izpustili, prosimo, da nam oprostite, ker se želimo vsem najprisrčneje zahvaliti.

Prišla je kruta smrt ter Te je iztrgala iz naše srede, ljubljene sina in brata. Moral si umreti tako mladen, v cvetoči mladosti. Odnegli so Te v temni grobu a naš dom je ostal tako prazen. V srcih je žalost in v očeh grenke solze, saj smo Te tako ljubili, Ti naš ljubljeni nepozabni sin in brat. Vprašujemo se, zakaj si Te moralo to zgoditi, a odgovora ni. Odsel si tja, odkoder ni povratka. Nas zavest, da se enkrat snidemo na kraju večnega miru in blaženstva — nas zvezdami. Spavaj mirno, ljubljene sin — snivaj sladko, dragi brat.

Zalujoči ostali:

VERA in JOSEPH KRAJIC, oče in mati

VERA in ELEANOR, sestri

HELENA NAGODE, stara mati

FRANK in ROSE KRAJIC, stari oče in mati v stari domovini

Zapušča še več drugih sorodnikov

Cleveland, Ohio, 8. marca 1944.